

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 93. Argumentum octuagesimum tertium. Ex S. Francisco Xaverio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

peccatis mortalibus duxisse. Qui quidem absolutio- nis capaces existimari non debent (prosequitur S. Carolus) nisi diligentia prius accedat, quâ simul & ab involucribus huiusmodi liberentur, & fortiores contra peccatum reddantur. Ipsos nihilominus ab- solutionis capaces dicti Juniores existimant, in so- lo verbo, quo pollicentur se diligentiam illam ad- hibituros, tamen sapius id ipsum polliciti, nun- quam præsterint. Ex quo tandem fit (quod san- ctus Carolus ibidem deplorat) quoddam tales (pro lucranda v. g. indulgentia) absolvunt, tan- quam absolutiois capaces (quos S. Carolus ait existimari non debere capaces) eos absolvant, quorum plures alius Confessarius melioris indu- striæ deprehendat, qui nunquam (ut oportuit) Sa- cramento Pœnitentiæ peccata sua expiarunt. Sed de his plura in sequentibus.

CAPUT XCII.

Argumentum octuagesimum secundum.

Ex magna auctoritate illius doctrinæ S. Caroli in Ecclesia.

1077 **E**xhibita S. Caroli doctrina tantò majori in præ- tio habenda est, quantò majoris est authori- tatis. Maximæ verò authoritatis esse, dubitari non potest, cum Instructiones Pastorum & Confessa- riorum (in quibus continetur) decreto tertii Con- ciliij Mediolanensis à S. Carolo compositæ, à quar- to Concilio Provinciali fuerint approbatæ, & earumque observantia oppidò commendata. Quod quidem Concilium, post magnam discussionem & nonnullorum Patrum Purpuratorum contradic- tionem, à Romana Sede laudatum & probatum fuit, ut Illustrissimus D. Episcopus Castoriensis testatur in Amore suo penitente l. 2. c. 18. §. 1. in fine.

1078 Sed & eandem Instructiones Ecclesia Gallicana comprobavit, commendavitque in solemnissimo & frequentissimo totius Cleri Gallicani Conventu anni 1655. 1656. 1657. Cum enim Episcopis con- gregatis delatæ essent gravissimæ querelæ contra va- rias Casuistarum corruptelas, nominatim contra de- fensam ab ipsis nimiam facilitatem absolvendi con- fuetudinarios & recidivos; nec Episcopis speresset tempus maturius procedendi circa singulas illas Casuistarum laxitates: Generalis Cœtus suis ex- pensis S. Caroli Instructiones excudi, & ad om- nes Episcopos dirigi curavit, ut omnes Confes- sarii ex illis discerent, quâ ratione in suis officiis ad- ministracione se gerere debeant. In litteris verò, quibus eas ad omnes totius regni Episcopos desti- narunt, ut in eorum Diocœsibus promulgarentur, hanc earundem Instructionum commenda- tionem inseruerunt: Nulli dabitur, quin gra- tum sitis habituri, quod vestris in manibus posue- rimus dogmata adeo sancta, adeoque necessaria his temporibus, que sunt & sæc seculorum dici merentur. Quando autem vestra auctoritate in vestris Diocœsibus publicabuntur, istâ virtute & gratiâ pollebunt, quibus opus est eis, ut medicis & agris utiles evadant. Vos itaque obtestamur, ut in hac occasione potestatem, quâ vos Deus instruxit, exe- ratis, tum ad cobibenda illa criminum diluvia, quibus divina ira, ne Gallia pareat, læcessit; tum ad restaurandam in fidelium mentibus castissi- mam Evangelicam doctrinam, cui ab aliquo tempore tanta labe illata fuit.

1079 Eandem Instructiones suo quoque exemplo commendavit S. Franciscus Salesius, dum sibi S. Carolum in exemplum directionis animarum pro- posuit, ut haberet in ejus vita. Sicut & dum Con- stitutionum Synodaliū tit. 9. c. 5. n. 3. docuit eas esse sequendas.

1080 Quod & reipsâ fecit Eminentissimus D. Cardi-

nalis Grimaldi, Archiepiscopus Aqueensis, dum iussit, ut suæ Diocœsis Confessarii absolutioem negarent, vel differrent in casibus à se præscriptis, qui similes sunt iis, quos S. Carolus in dictis In- structionibus præscripsit. Denique, quod præci- puum est, eadem Instructiones suas fecit, Confes- sariisque Romani Districtus commendavit Inno- centius XII. ut vidimus cap. 1.

CAPUT XCIII.

Argumentum octuagesimum tertium.

Ex S. Francisco Xaverio.

Iste sanctissimus Indiarum Apostolus epist. 9. 1081 inter novas Xaverianas lib. 5. interprete Petro Possino Societatis Jesu, sic habet: Cum sub ma- num venient, qui & egeant, & capaces opus sint, & alioquin vitæ statum satis habeant compositum, ut & habeat, & carent dare operam excolendo ani- mo, auditis eorum culpis, ipsos sube suscipere per aliquot dies, comparando se ad veram detestationem peccatorum ex dolore Dei summè amabilis offensi. Hoc maxime in iis observandum, quibus inter irrita- menta peccandi, & bene operandi obstacula, vitam agentibus pro humana fragilitate, non tunc creditur sine pigrore pollicentibus in futurum meliora. Ejsu- modi sunt, qui graves inimicitias exercuerunt cum nondum reconciliatis adversariis: qui fugisivi a- moris commercia nondum sic abrumperunt, ut in la- bryco reditura occasiois, suis à lapsu præterit: denique qui rem alienam detinente, reddendi mi- ras habentis neglexerunt. Hos omnes, post confessio- nem, & exercitiis meditationibus alecticis, ad statum illorum accommodatis, & sic demum, ubi satisse- cisse videbuntur, absolvet, &c. Et paulò post: Pec- cata confessis, cum significatione penitentiæ, & ab- solvi poscentibus, ne annuas, antequam satisfactio- nem repræsentarint in triplici præsertim genere, odiorum, amorum, & injusta detentiois veram alieni juris. Habe prius reconciliari palam cum ini- micis gratiam: procul amoveant offensivâ pudri- citiæ: inique occupata dominis reponant: explicent denique siquid aliud præverti ad securitatem ex- pedit: nec solâ promissione defungantur; nam cum hominibus horum tractum, tam prompti & libe- ralius ad obligandam fidem, quam ad excolendam tardis ac segnis, cum arrha in manu transi- gendum est.

Respondet Gobat de Sacram. tr. 7. n. 320 §. 1082 Xaverium sic tradere accommodatè ad homines horum tractum, id est ad ingenia Indorum, diturnamque vitam agentium in Indiis: quasi do- ctrina ipsius alibi non procederet.

Sed contrâ manifestè: si hominibus illorum tra- ctum, sive Indorum, non creditur tunc sine ar- rha in manu; eò quod tam prompti & libera- les sint ad obligandam fidem, quam ad excolendam tardis & segnes. Eadem certissimè ratio est cætero- rum hominum, etiam Italorum, Hispanorum, Gallorum, Belgarum, Germanorum, &c. qui pec- catorum nexibus sic irrecitii sunt, ut pariter ipsi tam prompti & liberales sint ad obligandam Con- fessario fidem, quam ad excolendam tardi & seg- nes. Eadem proinde ratio est quorumcumque con- fuetudinarios, recidivorumque, qui semper emendationem pollicentur, & nunquam se- cernunt.

Nec ipsis ergo, de mente S. Francisci Xave- rii, tunc creditur sine arrha in manu, id est sine actuali emendatione. Nec proinde ante emenda- tionem tunc ipsis conceditur absolutio. Ad quod significandum, Xaverius non dixit, id practican- dum in tribus dictis generibus dumtaxat, sed dixit principaliter id practican- dum in illis: in re- 1083

plici (inquit) præferim genere, &c. Non ergo in illis unice, sed & in aliis, ubi locum pariter habet ratio allata à S. Francisco Xaverio.

CAPUT XCIV.

Argumentum octuagesimum quartum.

Ex S. Francisco Saleſio.

1084 SANCtum Saleſium totum eſſe noſtrum, patet ex eo quod Conſtitut. Synodal. titulo 9. c. 5. ſancti Caroli Inſtructiones commendat, ſequendaſque doceat. Neenon ex eo quod ibidem addit: *Quandoquidem plures Confeſſarii in abſolutione impendenda ſe faciles exhibent, ad eam quam pœnitentes faciunt pollicitationem ſe emendandi, occaſionem proximam deſerendi, &c. Diligens examen inſtituendum eſt, an fidem in anteaſtis confeſſionibus jam tum promiſerint. Si id quidem polliciti fuerint, nec tamen ſterint verbo, non eſt quod Confeſſarius fidem habeat, donec ſint ab occaſione ſejuncti, & quidem donec aliquo tempore illam non repetentes vixerint. Et rurfus: Confeſſarii differant abſolutionem illis, quos hæc gratiâ indignos judicabunt. Cujusmodi ſunt... qui vitioſis habitibus blaſphemia, luxuria, &c. eradican- dis omnes nervos non intenderunt, in confeſſione aliâ commoſiti. Videant Juniores, quam bellè Saleſio conſentiant. Plura ex Saleſio habes in ſuperioribus.*

CAPUT XCV.

Argumentum octuagesimum quintum.

Ex Concilio Tridentino.

1085 PRæter ea quæ ex Tridentino protulimus cap. 41. §. 9. tamquam ordinariè neceſſaria, magnis ſaltem peccatoribus, ad impetrandum plena converſionis donum, & ut plurimum ab iſtis, maxime à conſuetudinariis ac recidivis negliguntur; obſervanda ſunt verba ipſius ſeſſ. 14. c. 4. *Declarat igitur S. Synodus hæc contritionem, non ſolum eſſationem à peccato, & vitæ novæ propoſitum & inchoationem, ſed veteris etiam odiſum (vehemens utique, uti paucis poſt lincis declarat) continere. Atqui vehementis illius odiſus apparentia modica vel nulla eſt, in iſis qui crimina ſua facile repetunt. In iſis etiam non apparet ceſſatio à peccato, nec novæ vitæ inchoatio; imò nec illius quidem propoſitum tam firmum, quale ex mente Concilii requiritur, tale utique, ut ad vitanda crimina etiam cum vitæ diſpendio ſint parati, virtute proinde cujus aded ſolliciti ſint de vitando relapſu, ut eum in finem nihil neceſſarium negligant. Si enim nihil ad hoc neceſſarium negligant, facile & citò non relaberentur, prout experientia docet in juſtis, cum timore & tremore ſalutem ſuam operantibus in laboribus, in vigiliis, in eleemoſynis, in orationibus, & oblationibus, in jejunis & caſtitate, prout idem Concilium ab iſtis requirit ſeſſ. 6. c. 13.*

CAPUT XCVI.

Argumentum octuagesimum ſextum.

Ex Innocentio XI. propoſitionem hanc 60. ut *minimam tanquam ſcandalofam, & in praxi pernicioſam damnante. Pœnitenti habenti conſuetudinem peccandi contra legem Dei, naturæ aut Eccleſiæ, eſſi emendationis ſpes nulla appareat, nec eſt neganda, nec differenda abſolutio, dummodo ore proferat ſe dolere, & proponere emendationem.*

1086 Iudicio Eccleſiæ damnata eſt propoſitio illa: Ergo cauſa terminata eſt quoad conſuetudinarios, habentes conſuetudinem blaſphemandi, forni-

candi, ſe inebriandi, ſeu alia peccata contra legem Dei, naturæ aut Eccleſiæ committendi, in quibus emendationis ſpes nulla appareat, tamen ſi ore profert ſe dolere, & proponere emendationem. Quandoquidem, eo non obſtante, Eccleſia per Innocentium XI. declarat negandam, vel differendam ipſiſ abſolutionem, contrariam opinionem damnans ut *minimam tanquam ſcandalofam, & in praxi pernicioſam.*

Atqui ſpes emendationis nulla appareat, dum conſuetudinarius (& idem eſt de recidivo) ſapius emendationem promiſit, nec promiſſa unquam implevit; nec majorem jam aſſert cautionem futuræ emendationis ſuæ, quam hæcenus attulerit. Ut enim S. Thomas ait 2. 2. q. 49. a. 1. ad 3. *ex præteritis oportet nos quaſi argumentum ſumere de futuris.* Ex eo proinde quod pœnitens nunquam impleverit promiſſa facta, quod ſe emendaret, oportet Confeſſarium quaſi argumentum ſumere, quod nec implebit in futurum, quidquid dicat, vel promittat, quamdiu majorem non dat cautionem in contrarium, quam hæcenus dederit; quamdiu (inquam) dicta & promiſſa ſua aliis non ſuſcit ſignis & indicis, quàm quæ hæcenus fuerunt, abſque effectu. Poſtquam ergo Confeſſarius multiplici experimento didicit, quod pœnitens nunquam ſe emendaverit, tamen emendationem ore, vel aliis ejuſmodi ſignis abſque effectu promiſit; jam non habet ſpem fundatam quod impoſterum ſe emendabit, quamdiu aliud illius ſpei fundamentum pœnitens ipſi non aſſert, quàm quod hæcenus inane fuit, & abſque effectu. Igitur eſt denumero eorum, de quibus loquitur propoſitio condemnata. Eſt enim pœnitens habens conſuetudinem peccandi contra legem Dei, naturæ, aut Eccleſiæ, in quo emendationis ſpes nulla appareat. Dicere ergo, quod tali conſuetudinario nec neganda ſit, nec differenda abſolutio, dum ore profert ſe dolere, & proponere emendationem, iudicio Eccleſiæ eſt propoſitio ſcandalofa, & in praxi pernicioſa, & ut talis condemnata.

Quid ad hæc Adverſarij? Hennequierus, in 1087 epiſt. doctrinali ad ſuum quondam diſcipulum, putat evadere condemnationem, dicendo propoſitionem 60. ab Innocentio XI. idem damnatam, quod illius Authores intenderent, de bere citra dilationem abſolvi conſuetudinarios, modò vocentis doceant, emendationemque proponant, tamen reipſa nullus ſit dolor, nullum propoſitum verum & efficaci, nec in ſpecie quidem emendationis ſpes. Noſter verbò Carolus ab Aſſumptione, in damnati Pentalogi ſui elucidatione, aliſque opusculis ſuis, ex adverſo putat, conſuetudinarium (de quo damnata illa propoſitio) non idem habendum ut indiſpoſitum, ſeu vero ſufficientique dolore ac propoſito deſtitutum, quod nulla in ipſo ſpes emendationis appareat; & adhuc poſt damnatam illam propoſitionem, contendit, ipſum, dummodo ore proferat ſe dolere, emendationemque proponere, eſſi nulla emendationis ſpes appareat, habendum ut diſpoſitum, abſolutioneque dignum, nec ipſi tamquam indiſpoſito, ſive titulo indiſpoſitionis, negandam differendamve abſolutionem, tamen ſi titulo remediæ contra relapſum, ſive titulo cavendæ reincidentie ipſius in peccatum, ſubinde differenda ſit, dum Confeſſarius eum in finem judicat neceſſarium.

Sed neuter ſatisfacit argumento. Non Hennequierus. Ut enim ſapienter arguit Illuſtriſſ. D. Gilbertus de Choſſeul, Tornaceniſis Epiſcopus, in reſponſione ad illam epiſtolam Hennequieri, eſſi fugium illud mera eſt cavillatio, prorsus aliena ab Authoribus, ex quibus deſumpta eſt propoſitio ab Innocentio XI. proſcripta, ipſis quoque injuriola. Quis enim, niſi penitus proſtigata perditiffimæque